

3. Каламкарян Р.А. Роль доктрин наиболее квалифицированных специалистов по публичному праву разных наций в формировании современного международного права / Р.А. Каламкарян // Государство и право. – 2006. – № 6. – С. 75-83.
4. Мартенс Ф.Ф. Современное международное право цивилизованных народов: [в 2 т.] / В.А. Томсинов (ред. и биогр. очерк); Московский гос. университет им. М.В. Ломоносова. – М.: Зерцало, 2008. – Т.2. – 2008. – 412 с.
5. Международное право XXI века: к 80-летию профессора, доктора юридических наук, Лауреата Государственной премии Российской Федерации, заслуженного деятеля науки Российской Федерации Игоря Ивановича Лукашука / В.Г. Буткевич (ред.) – К.: Издательский дом «Промени», 2006. – 640 с.
6. Мережко О.О. Проблеми теорії міжнародного та приватного права / О.О. Мережко. – К.: Юстиніан, 2010. – 320 с.

S. Liahivnenko

THE ROLE OF DOCTRINAL APPROACHES TO UNDERSTANDING THE LEGAL NATURE OF INTERNATIONAL STANDARDS

The article investigates the attitudes of leading scholars of international affairs on the legal nature of international standards. Defined and clarified the concept, nature and significance of the doctrine in international law. Analyzed the sources of international standards at the doctrinal and inter-state levels. Based on the study of the works of leading domestic and foreign internationalists established that the doctrine of modern international law, there is no consensus on the content of the concept of «general principles of law». It is proved that from the perspective of contemporary international law regarding the existence of immutable principles of international law prevail two points of view: the doctrine of inalienable rights, according to which each State has the basic rights - the independence, equality, the right to mutual respect and positivism, according to which international law is based entirely on consent States. Emphasized the position that the rule can not appear without the consent of the states. It was found that in the legal literature, there is no consensus as to the validity of resolutions of the General Assembly of the United Nations.

Substantiated the allegation that the recent increase in the role of so-called doctrinal interpretation of international standards. The author's approach to understanding the nature of the legal standards through contractual nature of international law that has developed in the course of long-term practice of international cooperation. It is proved that the principles and norms of international law standards as a doctrinal sense of their nature and evolution have been numerous today are obligatory to adhere to and implemented by all subjects of international law.

Keywords: international law, doctrine, legal standards, international principles and standards, the author's concept.

УДК 341.64

Я. С. Пасічник

ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ МІЖНАРОДНИХ СУДІВ

Мета статті – дослідження правового регулювання і практики виконання рішень основних міжнародних судів. Розглядаються питання теорії і практики виконання рішень міжнародних судів, а саме Міжнародного Суду ООН, Міжнародного Трибуналу з морського права, Європейського Суду з прав людини.

Найбільш важливою відмінністю від всіх інших засобів мирного вирішення міжнародних спорів визнається обов'язковість рішень міжнародних судових установ. При виконанні рішень Міжнародного Суду ООН на Раду Безпеки ООН покладаються додаткові заходи щодо приведення рішення у виконання. Нагляд за виконання рішень Європейського Суду з прав людини здійснює Комітет Міністрів Ради Європи.

Тісно пов'язаними аспектами міжнародного судочинства є питання юрисдикції міжнародних судів і виконання їх рішень. Робиться висновок, що стан виконання рішень міжнародних судів є важливим показником ефективності міжнародної судової процедури.

Ключові слова: міжнародний суд, міжнародна судова процедура, юрисдикція, виконання рішення, Рада Безпеки ООН, Комітет Міністрів Ради Європи.

Постановка проблеми. Сучасні міжнародні відносини характеризуються збільшенням кількості міжнародних судів, які покликані вирішувати міжнародні спори, захищати права людини, розвивати міжнародне право. Рішення таких судів стосуються важливих питань міжнародного життя, основними

учасниками якого є держави і міжнародні організації. Значного поширення набула практика звернення приватних осіб до регіональних судів з прав людини, які наділені статусом міжнародного суду. Тому дослідження питань винесення і виконання рішень міжнародних судових установ є актуальним і відповідає на питання «як працює міжнародне право?». Головним критерієм ефективності правосуддя на міжнародній арені, як і у внутрішньодержавній (національній) системах права, є результативність виконання рішень судових органів.

Метою статті є дослідження правового регулювання і практики виконання рішень основних міжнародних судів (Міжнародного Суду ООН, Міжнародного Трибуналу з морського права, Європейського Суду з прав людини).

Наукове обґрунтування теми дослідження. Діяльності міжнародних судових органів присвячено велику кількість робіт вітчизняних і зарубіжних науковців: Баймуратова М. О., Буроменського М. В., Буткевича В. Г., Корецького В. М., Рабіновича П. М., Сироїд Т. Л., Хорольського Р., Камаровського Л. О., Ентіна М. Л., Шинкарецької Г. Г., Кожевникова Ф. І., Шармазанашвілі Г. В., Крилова С. Б., Полянського М. М., Туманова В. О., Гончарової Н. М., Патріна Д. О., Смбалян А. С., Хадсона М. та інших.

Серед широкого кола питань, що виникають у процесі міжнародної судової процедури, важливими є питання виконання рішень міжнародних судів, а також визначення причин і тенденцій, що характеризують дану проблему.

Викладення основного матеріалу. Ще на початку становлення міжнародної судової процедури Л. О. Камаровський зазначав, що міжнародний суд, насамперед, є охоронцем загального і позитивного міжнародного права і при винесенні рішення зобов'язаний керуватися його загальними засадами, визнаними сторонами [1].

У науковій літературі з міжнародного права багато уваги приділяється рішенням міжнародних судових органів. З відомих у нас перекладних курсів міжнародного права праця Е. Х. де Арчаги майже повністю ґрунтується на рішеннях Міжнародного Суду ООН [2]. Праця І. П. Бліщенко «Прецеденти в міжнародному праві» також у великій мірі базується на рішеннях Суду [3]. Також існують спеціальні монографічні дослідження у даній тематиці, серед останніх відзначимо «Решения органов международного правосудия в системе международного публичного права» А. С. Смбалян [4].

Сьогодні теоретики міжнародного права застосовують різні терміни для визначення міжнародних судів, наприклад: міжнародний судовий орган, міжнародна судова установа, орган міжнародного правосуддя, міжнародний трибунал та ін. Проте природа міжнародного суду залишається незмінною з часів створення у 1922 році Постійної палати міжнародного правосуддя при Лізі Націй. Саме тоді вперше з'явився міжнародний суд загального характеру і держава могла в односторонньому порядку порушити у ньому справу проти іншої держави, причому попередня згода сторін щодо складу суду та про питання розгляду не була обов'язковою.

Протягом фактичного існування Постійної палати міжнародного правосуддя (тобто із січня 1922 р. по лютий 1940 р.) на її розгляд було передано 79 справ. Що стосується стану виконання рішень, то суддя М. Хадсон відзначає, що «не було випадку, щоб держава відмовилась виконати рішення Палати» [5]. Аналізуючи рішення та їх виконання, М. Хадсон вказує, що у ряді випадків вони вимагали від сторін утримання від здійснення певних дій, а деякі з рішень зобов'язували сторону здійснити певну дію. Він наводить, як позитивний приклад, виконання рішення у справі про правовий статус Східної Гренландії від 5 вересня 1933 року, відповідно до якого «норвезька декларація про окупацію території в Гренландії є незаконною і недійсною». Через два дні норвезький уряд анулював даний декрет.

У цілому щодо питання виконання рішень М. Хадсон звертає увагу на те, що «міжнародні суди не мають у своєму розпорядженні посадових осіб, які здійснювали б винесені судами рішення, а практика міжнародної юстиції не знає судових наказів, за допомогою яких можна було б примусити держави до здійснення тієї чи іншої акції» [6].

Після створення у 1945 році ООН і Міжнародного Суду ООН було розширено коло суб'єктів, яким надано право звернення до Суду з проханням про надання консультативних висновків. Компетенція Міжнародного Суду щодо питань власної внутрішньої організації та повноважень затвердження власної судової процедури не змінилися. Раду Безпеки ООН було наділено повноваженнями з питань виконання рішень Суду [7].

Сьогодні існує велика кількість інституцій, що володіють ознаками міжнародного суду. Основними з них є: Міжнародний Суд ООН, Міжнародний трибунал з морського права, Європейський Суд з прав людини та інші; вони наділені значними повноваженнями і активно діють.

На нашу думку, міжнародна судова процедура є більш складним явищем з більш широким спектром напрямків діяльності, ніж інші мирні засоби вирішення міжнародних спорів. Крім судового розгляду міжнародних спорів, міжнародні суди здійснюють функції з надання консультативних висновків, виконують роль таких контрольних механізмів, що гарантують дотримання державами прийнятих на себе зобов'язань у певній сфері міждержавного співробітництва; вони є засобом притягнення індивідів до кримінальної відповідальності на міжнародному рівні в разі вчинення ними

серйозних порушень гуманітарного права; у межах функції впливу на національні правові системи суди є засобом їх гармонізації і вдосконалення.

Вважаємо, що міжнародна судова процедура, міжнародне судочинство та міжнародний судовий розгляд за своїм змістом є тотожними поняттями, основною метою яких є розгляд міжнародних спорів і винесення законних і справедливих рішень чи консультативних висновків на основі норм міжнародного права. А основним телеологічним завданням міжнародної судової процедури є пошук норми міжнародного права, що регулює дію або відповідальність сторін у тій чи іншій спірній ситуації.

Найбільш важливою відмінністю від всіх інших засобів мирного вирішення міжнародних спорів визнається обов'язковість рішень міжнародних судових установ. Особливу увагу на цю характеристику звертали Ф.І. Кожевников і Г.В. Шармазанашвілі [8], І. П. Бліщенко і А. М. Ладиженський [9]. На застосування вимог виключно міжнародного права звертається увага такими дослідниками як, наприклад, Я. Броунлі [10] і М. Шоу [11]. Сторони зобов'язані виконати рішення міжнародної судової установи, проте у більшості міжнародних судових органів немає можливості застосування примусових заходів виконання. Серед невиконаних рішень Міжнародного Суду ООН – рішення у справах про затоку Корфу (Велика Британія проти Албанії), Австралії проти Франції, Німеччини проти Ісландії, США проти Ірану, Нікарагуа проти США, Камерун проти Нігерії, Угорщина/Словаччина, Німеччина проти США, Мексика проти США та деякі інші [12; 13]. Очевидно, що невиконання рішень не сприяє підвищенню авторитету Суду та поширенню судового розгляду як засобу вирішення міжнародних спорів.

Відповідно до ст. 38 Статуту Міжнародного Суду його рішення є допоміжним джерелом права, тобто не створює чи змінює норми міжнародного права, а лише встановлює існуюче право [14, 15]. На думку Г.І. Тункіна, рішення Міжнародного Суду входять у процес нормотворення як частина міжнародної практики в тому, що стосується констатації наявності норм міжнародного права чи їх тлумачення [16]. Рішення Суду та консультативні висновки, якщо вони винесені відповідно до принципів і норм міжнародного права, можуть і повинні позитивно впливати на правосвідомість та практичну діяльність суб'єктів міжнародного права, основними з яких є держави [17].

Функціональне призначення міжнародного судочинства є відображенням принципу мирного вирішення міжнародних спорів. В основі обов'язковості рішення міжнародного суду чи арбітражу лежить визнання юрисдикції міжнародного суду. Тільки загальна воля суверенних держав слугує джерелом імперативної сили рішення і гарантує його виконання. Звідси впливає відсутність примусу до виконання рішення міжнародного суду. Міжнародний суд виносить рішення, але немає сили, яка б могла примусити суверенну державу виконати його. Це значить, що суверенна держава ніколи не може виявитися «покараною» в результаті судового розгляду [18].

Розглянемо правове регулювання питання виконання рішень Міжнародного Суду ООН. Так, частина 1 ст. 94 Статуту ООН передбачає, що кожен Член Організації зобов'язується виконати рішення Міжнародного Суду по тій справі, в якій він є стороною. Частина 2 ст. 94 констатує, що у випадку, якщо якась сторона у справі не виконає зобов'язання, покладене на неї рішенням Суду, інша сторона може звернутися в Раду Безпеки, що може, якщо визнає це за необхідне, надати рекомендації або ухвалити рішення про вжиття заходів для приведення рішення у виконання [19].

Стаття 59 Статуту Міжнародного Суду ООН встановлює, що рішення Суду обов'язкове лише для сторін, що беруть участь у справі та лише у даній справі. Відповідно до ст. 60 рішення є остаточним і не підлягає перегляду. У випадку спору щодо змісту або обсягу рішення його тлумачення належить Суду на вимогу однієї із сторін. Стаття 61 фіксує, що прохання про перегляд рішення може бути заявлене лише на основі заново виявлених обставин, які за своїм характером можуть вирішальним чином вплинути на хід справи і які при винесенні рішення не були відомі ні Суду, ні стороні, яка просить про перегляд, при тій неодмінній умові, що така необізнаність не була наслідком недбалості. Частина 3 зазначеної статті містить положення про те, що Суд може вимагати, щоб умови рішення були виконані, перш ніж відкриє провадження з перегляду справи [20].

Необхідно зазначити, що статистичні дані щодо виконання рішень Міжнародного Суду ООН свідчать про зменшення кількості добровільно виконаних державами рішень: якщо в 1947-1987 рр. – 80% рішень виконані без прийняття додаткових заходів, то у 1987-2004 рр. їх кількість становила лише 60% [21].

Основним міжнародним судом у галузі міжнародного морського права є Міжнародний Трибунал з морського права, створений відповідно до Конвенції ООН з морського права 1982 року. Він є спеціальною судовою установою, яка покликана розглядати міжнародні спори у сфері дослідження і використання світового океану в інтересах держав-учасниць Статуту (додатку до Конвенції) та світового співтовариства в цілому. Переважна частина справ стосується негайного звільнення суден та екіпажів. Про високий авторитет Трибуналу свідчить те, що жодна із таких справ не передавалась на розгляд іншим судам. Діяльність Трибуналу з вирішення морських спорів є гарантією дотримання норм Конвенції і фактором прогресивного розвитку сучасного морського права.

Стаття 33 Статуту Трибуналу передбачає остаточність і обов'язкову силу рішень. Рішення

Трибуналу є остаточними і виконуються усіма сторонами у справі. Рішення має обов'язкову силу тільки для сторін і тільки відносно даного спору. У випадку спору щодо змісту чи обсягу рішення Трибунал на прохання будь-якої із сторін дає його тлумачення. Ст. 39 передбачає забезпечення виконання рішень Палати (Камери) зі спорів, що стосуються морського дна. Виконання рішень Камери забезпечується у територіях держав-учасниць таким же чином, як і виконання рішень або постанов вищого суду держави-учасниці, в якій здійснюється виконання [22].

10 грудня 1948 року Генеральна Асамблея ООН ухвалила Загальну декларацію з прав людини, в якій природні права та свободи людини було поставлено під міжнародний захист [23]. Створення Європейського суду з прав людини було передбачено Європейською конвенцією про захист прав людини та основних свобод 1950 року [24], з метою створення ефективної системи захисту прав і свобод, гарантованих Європейською конвенцією. Європейський суд з прав людини був створений і почав функціонувати у 1958 р. в рамках регіональної міжнародної міжурядової організації – Ради Європи.

У відомому рішенні Суду у справі «Де Беккер проти Бельгії» 27 березня 1962 року підкреслено, що завданням Суду є розгляд конкретних обставин, які свідчать про дії держави, в результаті яких заявник не має можливості реалізувати право, гарантоване Конвенцією. Це положення неодноразово підкреслювалось в інших рішеннях Суду [25].

З 1998 року (часу вступу в дію Протоколу № 11 Конвенції) спостерігається суттєве збільшення кількості справ, розглянутих Європейським Судом з прав людини. Якщо в період 1959-1998 рр. таких справ було 2165, то в період 1999-2011 їх кількість зросла до 13865 [26].

Стаття 46 Європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод 1950 року зобов'язує держави-учасниці виконувати остаточні рішення Суду у справах, в яких вони є сторонами. Остаточне рішення Суду направляється Комітету міністрів РЄ, який здійснює нагляд за його виконанням. Тобто, значною перевагою розв'язання правових спорів Європейським судом з прав людини є наявність в межах РЄ механізму виконання рішень [27].

Якщо Комітет Міністрів вважає, що нагляд за виконанням остаточного рішення ускладнений проблемою тлумачення рішення, він може звернутися до Суду за вирішенням питання тлумачення. Рішення про передачу питання на розгляд Суду ухвалюється більшістю у дві третини голосів представників, які мають право засідати в Комітеті. Якщо Комітет Міністрів вважає, що Висока Договірна Сторона відмовляється виконувати остаточне рішення у справі, в якій вона є стороною, він може після формального повідомлення цій Стороні та шляхом ухвалення рішення більшістю у дві третини голосів представників, які мають право засідати в Комітеті, звернутися до Суду з питанням про додержання цієї Стороною свого зобов'язання згідно з пунктом 1. Якщо Суд встановлює порушення пункту 1, він передає справу Комітету Міністрів з метою визначення заходів, яких необхідно вжити. Якщо Суд не встановлює порушення пункту 1, він передає справу Комітету Міністрів, який закриває розгляд справи [28].

Відповідно до Правил Комітету Міністрів Ради Європи від 10 травня 2006 року про контроль за виконанням рішень і умов дружнього врегулювання (Правило 16) Комітет Міністрів виносить остаточні резолюції після того як встановлено, що сторони прийняли усі необхідні заходи для виконання рішень або дружнього врегулювання були виконані [29].

Стаття 41 Європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод 1950 року передбачає, що у разі, коли Висока Договірна Сторона порушує свої зобов'язання за Конвенцією, а її національне законодавство не передбачає відповідної компенсації за наслідки цього порушення, тоді «Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію» [30]. Варто зазначити, що виконання рішень Європейського Суду з прав людини включає як виплату грошової компенсації, так і заходи індивідуального та загального характеру.

23 лютого 2006 р. Україна зробила важливий крок, спрямований на підвищення ефективності застосування практики та виконання рішень Суду. Верховна Рада прийняла Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» [31], який регулює відносини, що виникають у зв'язку: а) з обов'язком держави виконати рішення Європейського Суду з прав людини у справах проти України; б) з необхідністю усунення причин порушення Україною Європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод і Протоколів до неї; в) з впровадженням в українське судочинство та адміністративну практику європейських стандартів захисту прав людини.

Узагальнення практики виконання рішень Європейського Суду з прав людини в державах-учасницях Конвенції дозволяє відмітити тенденцію підвищення ролі Європейського Суду з прав людини у формуванні правовими системами держав-учасниць Конвенції внутрішньодержавних норм в галузі забезпечення і розвитку захисту прав людини і громадянина [32].

Висновки. Отже, правове регулювання виконання рішень Міжнародного Суду ООН, Міжнародного Трибуналу з морського права, Європейського Суду з прав людини здійснюється відповідно до положень правоустановчих документів – Статуту ООН і Статуту Міжнародного Суду ООН, Конвенції ООН з

морського права, Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод, а також, за необхідності, нормами національного законодавства.

Враховуючи складність міжнародних відносин, питання виконання рішень є досить непростим. Завданням міжнародного судочинства є вирішення міжнародних спорів і в разі відмови сторони спору від виконання рішення, постає питання ефективності інституту міжнародної судової процедури як мирного засобу вирішення міжнародних спорів.

Необхідно зазначити, що тісно пов'язаними аспектами міжнародного судочинства є питання юрисдикції міжнародного суду і виконання його рішень, оскільки, визнаючи юрисдикцію суду, держава зобов'язується виконувати його рішення. Результатом діяльності міжнародних судів є врегулювання міжнародних спорів шляхом винесення рішень на основі норм міжнародного права, а стан їх виконання є важливим показником ефективності міжнародної судової процедури.

Список використаної літератури

1. Камаровский Л.А. О международном суде / Л.А. Камаровский ; Ответ. ред. Л.Н. Шестаков. – М. : «Зерцало», 2007. – 488 с. – С. 435.
2. Хименес де Аречага Э. Современное международное право / Э. Хименес де Аречага. – М. : Прогресс, 1983. – 480 с.
3. Блищенко И.П. Прецеденты в международном праве / И.П. Блищенко. – М., 1977. – 224 с.
4. Смбатян А.С. Решения органов международного правосудия в системе международного публичного права / А.С. Смбатян. – М. : Статут, 2012. – 270 с.
5. Хадсон М. Международные суды в прошлом и будущем / М.О. Хадсон. – М., 1947. – 391 с. – С. 181.
6. Там само. – С. 179.
7. Статут Організації Об'єднаних Націй / Представництво ООН в Україні. – К. : Департамент громадської інформації ООН, 2008. – 67 с.
8. Кожевников Ф.И. Международный Суд ООН: организация, цели, практика / Ф.И. Кожевников, Г.В. Шармазанавили. – М. : Международные отношения, 1971. – 160 с. – С. 10-11.
9. Блищенко И.П. Мирные средства разрешения споров между государствами / И.П. Блищенко, А.М. Ладыженский. – М. – 1962. – 173 с. – С. 97.
10. Броунли Я. Международное право. Книга 2 / Броунли Я. – М. : Прогресс, 1977. – 507 с. – С. 452.
11. Shaw M. International Law / Shaw M. – 1997. – 939 p. – P. 745.
12. Eric A. Posner. The Decline of the International Court of Justice / Public Law and Legal Theory Working Paper No. 81. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.law.uchicago.edu/Lawecon/index.html>
13. Compliance with ICJ/PCIJ Decisions on Territorial, River, and Maritime Issues [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.paulhensel.org/comply.html>
14. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_010
15. Лукашук И.И. Международное право: Особенная часть / И.И. Лукашук. – М., 2005. – С. 52.
16. Тункин Г.И. Теория международного права / Г.И. Тункин. – М. : Зерцало, 2000. – С. 163.
17. Буткевич В. Г. Міжнародне право. Основи теорії : підручник / За ред. В. Г. Буткевича. – К. : Либідь, 2002. – С. 134.
18. Шинкарецкая Г.Г. Судебные средства разрешения международных споров (тенденции развития) : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.10 / Шинкарецкая Галина Георгиевна. – М., 2010. – 341 с. – С. 22.
19. Статут Організації Об'єднаних Націй / Представництво ООН в Україні. – К. : Департамент громадської інформації ООН, 2008. – 67 с.
20. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_010
21. Paulson C. Compliance with Final Judgments of the International Court of Justice Since 1987 / Colter Paulson. – American Journal of International Law. – July, 2004. – Vol. 98, No. 3 – P. 434, 458-459.
22. Конвенція ООН з морського права від 1982 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=14&nreg=995_057
23. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015
24. Європейська конвенція про захист прав людини та основних свобод від 4 листопада 1950 року та протоколи до неї. Український переклад. // Секретаріат Європейського Суду з прав людини. – 54 с.
25. Заблоцька Л.Г. Політико-правові аспекти діяльності Ради Європи / Л.Г. Заблоцька, А.Л. Федорова, Т.І. Шинкаренко. – К. : «Фенікс», 2007. – С. 111.
26. Supervision of the execution of judgments and decisions of the European Court of Human Rights. Annual report, 2011. – Council of Europe. – 128 p.
27. Lambert-Abdelgawad E.. The execution of judgments of the European Court of Human Rights / Elisabeth Lambert-Abdelgawad. – Strasbourg : Council of Europe Publishing. – 2008. – P. 32.

28. Європейська конвенція про захист прав людини та основних свобод від 4 листопада 1950 року та протоколи до неї. Український переклад. // Секретаріат Європейського Суду з прав людини. – 54 с.
29. Supervision of the execution of judgments and decisions of the European Court of Human Rights. Annual report, 2011. – Council of Europe. – 128 p.
30. Європейська конвенція про захист прав людини та основних свобод від 4 листопада 1950 року та протоколи до неї. Український переклад. // Секретаріат Європейського Суду з прав людини. – 54 с.
31. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року // ВВРУ. – 2006. - №30. – ст. 260.
32. Абдрашитова В.З. Теоретико-правовые основы исполнения решений Европейского Суда по правам человека: автореф. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Абдрашитова Венера Зиннуровна. – М., 2008. – 28 с.

I. Pasichnyk

COMPLIANCE WITH DECISIONS OF INTERNATIONAL COURTS

The purpose of this article is to investigate the legal regulation and practice of compliance with decisions of the main international courts. The author studies the problems of the theory and practice of compliance with decisions of international courts, such as: the International Court of Justice, the International Tribunal for the Law of the Sea, the European Court of Human Rights.

Compulsory of the decisions of international courts is the most important difference from all the other tools of peaceful settlement of international disputes. During the process of the compliance with decisions of the International Court of Justice, the United Nations Security Council imposed additional measures to bring the decisions. The Committee of Ministers of the Council of Europe makes the supervision for execution of decisions the European Court of Human Rights.

The questions of compliance with decisions and the questions the jurisdiction are the closely related aspects of the international justice. It is concluded that the state of compliance with decisions of international courts is an important index of the effectiveness of international judicial procedure.

Keywords: international court, international judicial procedure, jurisdiction, compliance with decisions, the United Nations Security Council, the Committee of Ministers of the Council of Europe.

УДК 341.48(045)

В. Г. Пядишев

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ЧИННИКИ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ У МІСЦЕВІЙ СПІЛЬНОТІ СИЛАМИ МІЖНАРОДНОЇ ЦИВІЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЗОНАХ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ З ПІДТРИМАННЯ МИРУ

Статтю присвячено питанням застосування міжнародно-правових чинників у боротьбі з корупцією всередині країни, котра запросила участі ООН у вигляді міжнародної операції з підтримання миру для розв'язання проблем щодо владання локального збройного конфлікту.

Ключові слова: локальний збройний конфлікт; Рада Безпеки ООН; міжнародні операції з підтримання миру (ОПМ); мандат місії ООН; міжнародна тимчасова адміністрація; міжнародна цивільна поліція; корупція.

Постановка проблеми. Сьогодні не треба доводити вкрай негативний вплив локальних збройних конфліктів на ситуацію у світі. Малогабаритні системи масового знищення, забезпечені сучасними системами транспортування, ставлять під загрозу мир у цілому світі. Потопи біженців несуть до розвинутих держав свої економічні проблеми, жорстоку злочинність та навіть відгуки своєї громадянської війни. З менш розвинутих країн вони крадуть: жінок — для використання їх у системі примусової проституції, чоловіків та навіть дітлахів — для участі у війні в якості гарматного м'яса, а також тих та інших — для використання в якості донорів людських органів. Отже для будь-якої держави світу не існує питання щодо актуальності боротьби проти навіть невеликих збройних конфліктів. Саме тому відповідно світової спільноти на них є формування під егідою ООН системи міжнародних операцій з підтримання миру (далі – ОПМ). На жаль, чисельність зазначених конфліктів у світі постійно зростає. І у 2008 році ООН заявила про виснаження її ресурсів для розгортання нових ОПМ при підтримці існуючих. Саме тому гостро постає питання підвищення ефективності всіх складових ОПМ з метою скорішого успішного завершення операцій.

Ступінь наукової розробки теми. Питання міжнародно-правового регулювання ОПМ у вітчизняній правовій науці практично не досліджувались. Однак зазначена проблематика частково досліджувалась в інших галузях національного права. Так, у 2004 році О. О. Телічкіним була захищена